

Bemærkninger til forslaget

Brugen af atomvåben medfører iflg. den tilgængelige litteratur (se f.eks. Helen Caldicott: »Hvis er størst« (Forlaget Frydenlund 1986), FN's kernevåbenundersøgelse 1980 og The Effects of Nuclear War (fra US Congress 1980) så drastiske skader, at det kan sammenlignes med de forbrydelser, der blev begået af nazisterne under 2. verdenskrig som pådømt under den såkaldte Nürnberg-proces.

Skaderne efter en middelstor atombombe på 1 megaton vil medføre følgende type skader, idet virkningen dog afhænger af eksplosionsmåden, ladningstype, jordoverfladens beskaffenhed samt vind- og vejrforhold:

1. En lys- og varmeudvikling på flere millioner grader C, som vil skabe dødelige forbrændinger inden for et 700 km² stort område, afbrændte al vegetation i området samt skabe voldsomme ildstorme med orkanstyrke i skov- og byområder.
2. En trykbølge, der betyder, at alle bygninger inden for et 150 km² stort område vil blive ødelagt.
3. En øjeblikkelig radioaktiv stråling især af dødelige gammastråler, der er dødbringende i et 15 km² stort område.
4. Såfremt bomben bringes til sprængning på eller i nærheden af jordoverfladen, hvirvles ufattelige mængder radioaktive jord- og støvpartikler til vejrs. Afhængig af meteorologiske forhold vil denne radioaktive sky medføre nedfald, der forgiver jord, afgrøder og luft, dræber mennesker direkte med radioaktiviteten, fjerner eksistensgrundlaget for de overlevende og medfører genetiske skader i generationer på dem, som måtte overleve.
5. Såfremt bomben bringes til eksplosion i stor højde, vil dens væsentligste skadevirkning være den såkaldte elektromagnetiske impuls (EMP), som er en ionisering af jord og atmosfære, der breder sig med lysets hast, og som medfører meget høje elektriske spændinger, der som milliarder af lyn vil slå ned i elektriske kabler, skinnelegemer, antenner og andre metalansam-

linger som f.eks. fabriksanlæg, elektriske installationer og kabelbåret kommunikation. I en kortere periode vil æterbåret kommunikation være slået ud, ligesom ioniseringen vil medføre omfattende skader på edb-anlæg og de dertil hørende magnetbånd. En enkelt atombombe i passende stor højde vil kunne bevirke de her omtalte EMP-skader over et helt kontinent.

6. Som følge af røgdudviklingen fra brandskaderne og de store mængder partikler, som hvirvles op i atmosfæren, vil større mængder af atomeksplosioner kunne skabe den såkaldte atomvinter.

Det er disse skadevirkninger, forslagsstillerne har betegnet som en forbrydelse imod menneskeheden eller folkedrab.

Allerede Skt. Petersborg-deklarationen af 1868 fastslog, at krigsførelse kun må rettes imod militære mål, og at krigsførelsens midler ikke må være unødigt grusomme eller påføre unødige lidelser. Det er på disse to grundsætninger, den humanitære folkeret bygger. Atombombens skadevirkninger er så omfattende, at andre mål end militære med sikkerhed vil blive ramt, ligesom ufattelige lidelser vil blive påført civilbefolkningen.

Genèveprotokollen af 12. august 1946 (art. 48-55 er gengivet som bilag II) med tilhørende tilfølgelsesprotokoller er ratificeret af Danmark (se Lovtidende C 1983 s. 101 ff). Det fremgår af art. 48, at de stridende parter har pligt til at skelne mellem civilbefolkningen og kombattanter og mellem civile genstande og militære mål, og at de i overensstemmelse hermed alene må rette deres operationer mod militære mål.

Af art. 51 og 52 fremgår det desuden, at vilkårlige angreb med midler, hvis virkning ikke kan begrænses til militære mål, er forbudt.

Af art. 54 fremgår det, at udsultning af civile er forbudt, ligesom det er forbudt at ødelægge landbrugsområder, drikkevandsforsyninger m.v.

Af art. 55 fremgår det, at de stridende parter skal drage omsorg for, at miljøet beskyttes mod udbredt og langvarig skade, ligesom angreb på miljøet som represalier er forbudt.